

MENTOLLÜ SİGARAYA YASAK !

AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ'NDEN MENTOLLÜ TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN DE İÇİNDE OLDUĞU BİR DİZİ DÜZENLEMENİN YER ALDIĞI TÜTÜN ÜRÜNLERİ DİREKTİFİNDE REVİZYON KARARI ¹

Mentollü sigara içimi genç erişkinlerde, Afrika kökenli Amerikalılarda daha yaygın kullanılan bir tütün ürünüdür. Mentolün hücrede nikotinic asetil kolin reseptörleri ile etkileşim içinde olduğu bilinmektedir. Bu reseptörler beyinde nikotin bağımlılığına yol açan önemli yapılardır. Mentol, birçok üründe kullanılmaktadır. Mentolün sigarada kullanım amacı ise sigaranın içe çekilen andaki keskinliğini azaltmak, ağızda farklı bir tad bırakmak olarak özetlenebilir. Amerika Birleşik Devletleri'nde mentollü sigaraların bütün sigaraların %25'ini oluşturduğu ifade edilmektedir. Mentolün farklı marka içeriklerinde kullanım yüzdesi farklı olmakla birlikte, tütün ürünlerinin %90'undan varlığından söz etmek mümkündür. Yapılan çalışmalar mentollü sigara içimi ile ilgili dikkate değer bilgileri öne çıkarmaktadır:²

1. Sigarayı bırakmakta zorluk duygusunun daha fazla hissedilmesi
2. Bırakan kişilerin sigaraya yeniden başlama risklerinde fazlalık
3. Mentollü sigara içiminin karbon monoksit gibi sigara dumanındaki zehirli maddelerden sistematik olarak etkilenim riskinde artış

Bu bilgilere rağmen mekanizmalarda halen kimi belirsizlikler de sürmektedir.³⁻⁴

Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi'ne göre mentol gibi içerik katkıları tütün ürünlerinin kullanımını artırmak amacıyla yapılmaktadır, bu durum ise toplum sağlığını tehdit eden önemli bir konudur. Avrupa Birliği Tütün Ürünleri Direktifi 2001 yılından bu yana tütün ürünlerinin kullanımının kontrolüne ilişkin çerçeve çizmektedir.⁵ Ancak süreç içindeki gelişmeler bu dokumanda revizyon/güncelleme yapılmasına gereksinimi doğurmuştur. Revizyon kapsamında öne çıkan başlıklar aşağıdadır:^{6,7}

1. Tütün ürününü taklit eden elektronik sigara ve tütün ürünü içermeyen bitkisel sigara gibi "yanıltıcı" ürünlerin kullanımının önlenmesi konusunda düzenlemeye gereksinim bulunmaktadır.

¹ Bu bilgilendirme dokümanı HASUDER Tütün İle Mücadele Çalışma Grubu Üyesi Dr. Dilek Aslan tarafından kaleme alınmıştır.

² Kabbani N. Not so cool? Menthol's discovered actions on the nicotinic receptor and its implications for nicotine addiction. *Frontiers in Pharmacology*. 2013 Jul 23;4:95.

³ Strasser AA, Ashare RL, Kaufman M, Tang KZ, Mesaros AC, Blair IA. The effect of menthol on cigarette smoking behaviors, biomarkers and subjective responses. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev*. 2013 Mar;22(3):382-9.

⁴ Gordon SM, Brinkman MC, Meng RQ, Anderson GM, Chuang JC, Kroeger RR, Reyes IL, Clark PI. Effect of cigarette menthol content on mainstream smoke emissions. *Chem Res Toxicol*. 2011 Oct 17;24(10):1744-53.

⁵ Tobacco Products. <http://ec.europa.eu/health/tobacco/products/>. Erişim:3.8.2013.

⁶ Revision of the Tobacco Products Directive. <http://ec.europa.eu/health/tobacco/products/revision/>. Erişim:3.8.2013.

⁷ Council agrees its position on revised EU tobacco directive.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/lisa/137571.pdf.

Erişim:3.8.2013.

2. Tütün ürünlerinin etiketleme ve paketlenme süreçlerine ilişkin düzenleme yapılmalıdır. Paketler üzerinde yazan “doğal” ya da “organik” gibi ibareler son derece yanıltıcıdır.
3. Tütün ürünleri içinde kullanılan mentol, meyve aroması, çikolata gibi içeriklere ilişkin düzenleme yapılmalıdır. Bu gibi ürünleri tütün ürününün kullanıcı için tercih nedeni olmaktadır. Oysa bu ürünlerin artmış bağımlılık ve toksik etkileri olduğu bilinmektedir.
4. Tütün ürünlerinin Internet satışının önlenmesine ilişkin düzenleme yapılmalıdır.
5. Tütün ürünü paketleri üzerindeki yazılı ve resimli sağlık uyarılarının ön ve arka yüzeylerin en az %65’ini kapsamaması zorunlu olmalıdır.

Avrupa Birliği Konseyi tarafından yapılan bildirimde göre bölgede her yıl 700 000 kişi sigara nedeniyle bir hastalıktan dolayı yaşamını yitirmektedir.⁸ Bu denli tehlikeli olan tütün ürünü kullanımına ilişkin düzenlemelerin sonuçlanacağı toplantının Eylül 2013’de Strazburg’da yapılması planlanmaktadır.

---

⁸ Council Agrees on Revision of Tobacco Rules.
<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/council-agrees-on-revision-of-tobacco-rules?lang=en>. Erişim:3.8.2013.